

WYPEŁNIA ZDAJĄCY

KOD

PESEL

Miejsce na naklejkę.

Sprawdź, czy kod na naklejce to
M-100.

Jeżeli tak – przyklej naklejkę.
Jeżeli nie – zgłoś to nauczycielowi.

EGZAMIN MATURALNY Z HISTORII

POZIOM ROZSZERZONY

ARKUSZ POKAZOWY

TERMIN: **4 marca 2022 r.**

CZAS PRACY: **180 minut**

LICZBA PUNKTÓW DO UZYSKANIA: **60**

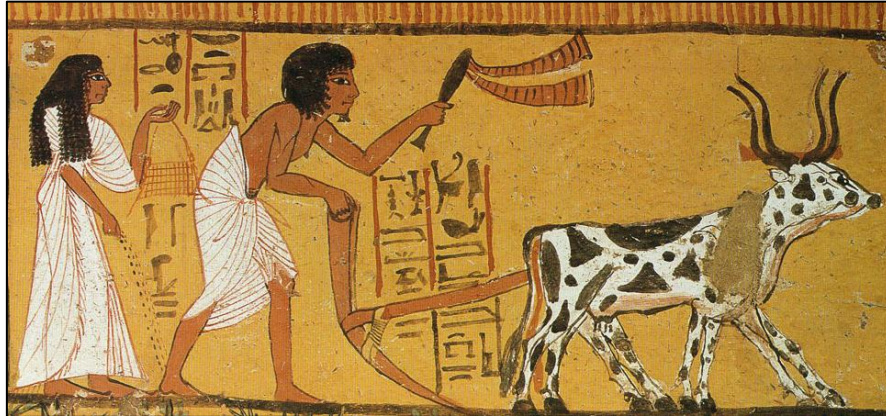
Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 30 stron (zadania 1–21).
Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Zapoznaj się uważnie ze źródłami, a następnie wykonaj zadania umieszczone pod nimi. Odpowiadaj tylko na podstawie źródeł i tylko własnymi słowami – chyba że w zadaniu polecono inaczej. Udzielaj tyłu odpowiedzi, o ile Cię poproszono.
3. Odpowiedzi zapisz w miejscu na to przeznaczonym przy każdym zadaniu.
4. Pisz czytelnie. Używaj długopisu albo pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
5. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
6. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.
7. Na tej stronie oraz na karcie odpowiedzi wpisz swój numer PESEL i przyklej naklejkę z kodem.
8. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla egzaminatora.

MHIP-R0-**100**-2305

Zadanie 1.

Fragment malowidła starożytnego

<https://www.historiasztuki.com.pl>

Zadanie 1.1. (0–1)

Dokończ zdanie. Zaznacz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Malowidło jest wytworem cywilizacji starożytnych

- A. Greków.
- B. Rzymian.
- C. Egipcjan.
- D. Sumerów.

Zadanie 1.2. (0–1)

Wyjaśnij – odwołując się do elementów graficznych – jakich informacji na temat skutków tzw. rewolucji neolitycznej dostarcza przedstawione malowidło. W swojej odpowiedzi przywołaj jeden przykład.

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 2. (0–1)

Fragment mowy

Nasz ustrój polityczny [...] opiera się na większości obywateli, a nie na mniejszości. W sporach prywatnych każdy obywatel jest równy w obliczu prawa; jeśli zaś chodzi o znaczenie, to jednostkę ceni się nie ze względu na jej przynależność do pewnej grupy, lecz ze względu na talent osobisty, jakim się wyróżnia; nikomu też, kto jest zdolny służyć ojczyźnie, ubóstwo albo nieznanne pochodzenie nie przeszkadza w osiągnięciu zaszczytów. W naszym życiu państwowym kierujemy się zasadą wolności.

M. Węcowski, *Starożytność klasyczna* [...], t. 1, Warszawa 1999, s. 174–175.

Rozstrzygnij, czy cytowany fragment mowy odnosi się do demokratycznych Aten czy – do republikańskiego Rzymu. Odpowiedź uzasadnij.

Rozstrzygnięcie: .....

Uzasadnienie: .....
.....
.....
.....
.....

Zadanie 3.

Fragment dokumentu

Gdyśmy się szczęśliwie, ja, cesarz Konstantyn, jak również ja, cesarz Licyniusz, [...] zjechali i wszystko, co dotyczy dobra i bezpieczeństwa publicznego omawiali, uznaliśmy za konieczne [...] chrześcijanom i wszystkim dać zupełną wolność wyznawania religii, jaką kto zechce. W ten sposób bowiem bóstwo w swej niebieskiej siedzibie i dla nas, i dla wszystkich, którzy naszej poddani są władzy, zjednać będzie można i usposobić łaskawie. Ze zbawiennych więc i słusznych powodów postanowiliśmy powziąć uchwałę, że nikomu nie można zabronić swobody decyzji, czy myśl swą skłoni do wyznania chrześcijańskiego, czy do innej religii, którą sam za najodpowiedniejszą dla siebie uzna, a to dlatego, by najwyższe bóstwo, któremu cześć według swobodnego przekonania oddajemy, mogło nam we wszystkich okolicznościach okazać zwykłą swą względność i przychyłność.

T. Maresz, K. Juszczyk, *Historia w źródłach* [...], t. 1, Toruń 2004, s. 77.

Zadanie 3.1. (0–1)

Podaj stosowaną w historiografii nazwę cytowanego dokumentu.

.....

Zadanie 3.2. (0–1)

Rozstrzygnij, czy cytowany dokument nadawał *wyznaniu chrześcijańskiemu* status religii państwowej. Odpowiedź uzasadnij, odwołując się do faktografii.

Rozstrzygnięcie: .....

Uzasadnienie: .....
.....
.....
.....
.....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	1.1.	1.2.	2.	3.1.	3.2.
	Maks. liczba pkt	1	1	1	1	1
	Uzyskana liczba pkt					

Zadanie 4.

Fragment opracowania historycznego

Opanowanie przez Arabów krajów o wysokim poziomie cywilizacji i unormowanym przez wielowiekową tradycję ustroju państwowym zmuszało zwycięzców do przeprowadzenia reform w rządzonym dotąd patriarchalnie państwie teokratycznym. [...] [U]trzymałi w zajętych przez siebie krajach dawną administrację, [która] działała z upoważnienia zwycięzców i na ich rzecz pobierała wszystkie obowiązujące dotąd podatki. Z czasem dopiero pojawią się nowe daniny. [...] [I]nnowiercy, w zamian za możliwość korzystania z ziemi, musieli opłacać specjalny podatek gruntowy (*charadż*). Podobnie wszyscy innowiercy, którzy znaleźli się w obrębie państwa arabskiego i pod jego opieką, zostali pociągnięci do opłaty pogłównego (*dżyzje*). [...] Wyznawcy islamu, bez wywierania nacisku, propagowali naukę Mahometa wśród ludności pochodzenia niearabskiego. [...] Arabowie okazali się tym rzadkim rodzajem zdobywców, który [...] nie tylko nie zahamował postępu cywilizacji, z jaką przyszło się [im] zetknąć, ale potrafił ją przejąć i stać się nawet jej gorliwym propagatorem.

T. Manteuffel, *Historia powszechna. Średniowiecze*, Warszawa 2001, s. 62–67.

Zadanie 4.1. (0–1)

Podaj nazwy dwóch krajów o wielowiekowej tradycji ustroju państwowego, których terytoria zostały podbite przez Arabów na przestrzeni VII–VIII wieku.

.....

.....

Zadanie 4.2. (0–1)

Uzasadnij, że autor tekstu pozytywnie ocenia politykę Arabów wobec ludności podbitej.

.....

.....

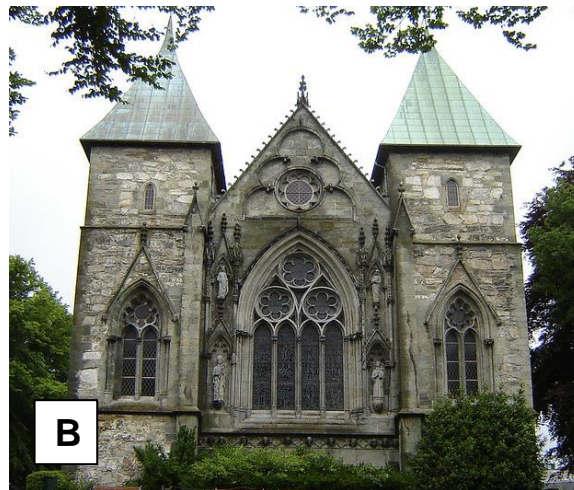
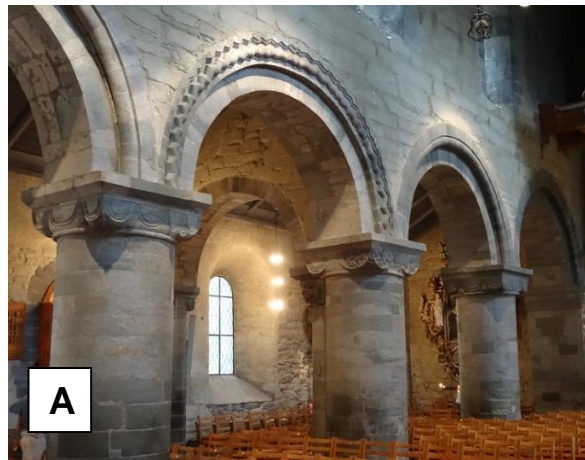
.....

.....

.....

Zadanie 5. (0–1)

Fotografie katedry w Stavanger

<https://www.spottinghistory.com>

Rozstrzygnij, czy na fotografiach A i B ukazano cechy tego samego stylu architektonicznego. Odpowiedź uzasadnij, odwołując się do obu fotografii.

Rozstrzygnięcie: .....

Uzasadnienie: .....

.....

.....

.....

.....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	4.1.	4.2.	5.
	Maks. liczba pkt	1	1	1
	Uzyskana liczba pkt			

Zadanie 6.

Źródło 1. Fragmenty kronik średniowiecznych

Fragment A:

Po uwolnieniu tedy i odbiciu ojczyzny i po wygnaniu obcych ludów, nie mniejszy pozostał [temu władcy] trud orężnego pokonania własnego ludu i swoich prawowitych poddanych. Był bowiem pewien człowiek, imieniem Mieclaw, cześnik i sługa jego ojca [...], a po śmierci tegoż we własnym przekonaniu książę i naczelnik Mazowszan. [...] [Władca ten], oburzony, że sługa ojca i jego własny siłą zatrzymuje Mazowsze [...], zebrał nieliczną wprawdzie, lecz zaprawioną w walkach garść wojowników i stoczył zbrojnie bitwę, w której Mieclaw poległ, a on tryumfalnie zdobył zwycięstwo, pokój i cały kraj.

Fragment B:

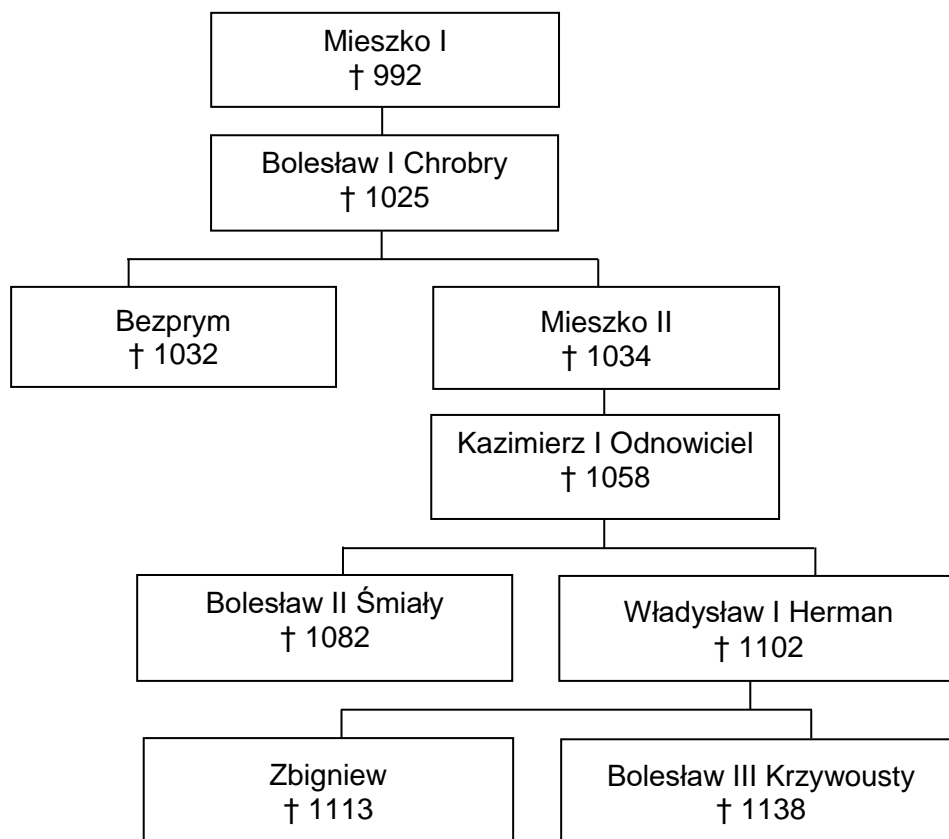
W jaki zaś sposób był cesarz przez niego wówczas podejmowany i przez jego kraj aż do [stolicy] wiedziony, rzecz to nie do uwierzenia i wprost nie da się opowiedzieć. Widząc z daleka miasto upragnione szedł doń pobożnie bosymi stopami, a przyjęty z czcią niezwykłą przez biskupa tamecznego Ungera, wprowadzony został do kościoła, błagając zlanym łzami wstawiennictwa świętego męczennika dla pozyskania sobie łaski Chrystusowej. I niezwłocznie ustanowił tam arcybiskupstwo [...]. Archidiecezję tę powierzył bratu wspomnianego męczennika, Radzymowi [...].

Fragment C:

Jak zaś doszło do wypędzenia [tego władcy] z Polski, długo byłoby o tym mówić; tyle wszakże można powiedzieć, że sam będąc pomazańcem [Bożym] nie powinien był [drugiego] pomazańca za żaden grzech karać cielesnie. Wiele mu to bowiem zaszkodziło, gdy przeciw grzechowi grzech zastosował i za zdradę wydał biskupa na obcięcie członków. My zaś ani nie usprawiedliwiamy biskupa zdrajcy, ani nie zalecamy [władcy], który tak szpetnie dochodził swych praw – lecz pozostawmy te sprawy, a opowiedzmy, jak przyjęto go na Węgrzech.

Wiek V–XV w źródłach. Wybór tekstów źródłowych z propozycjami metodycznymi dla nauczycieli historii i studentów, oprac. M. Sobańska-Bondaruk, S.B. Lenard, Warszawa 1999, s. 102; Anonim tzw. Gall, Kronika polska, Wrocław 1982, s. 45, 50–51.

Źródło 2. Tablica genealogiczna Piastów [fragment]

† – data śmierci

Na podstawie: T. Jurek, E. Kizik, *Historia Polski do 1572*, Warszawa 2013, s. 740.

Zadanie 6.1. (0–2)

Fragmentowi każdej kroniki ze źródła 1. przyporządkuj przedstawiciela dynastii Piastów ze źródła 2., który był uczestnikiem wydarzeń tam opisanych. Odpowiedzi zapisz poniżej.

Fragment A – .....

Fragment B – .....

Fragment C – .....

Zadanie 6.2. (0–1)

Spośród uwzględnionych w tablicy genealogicznej przedstawicieli dynastii Piastów wymień wszystkich, którzy byli królami.

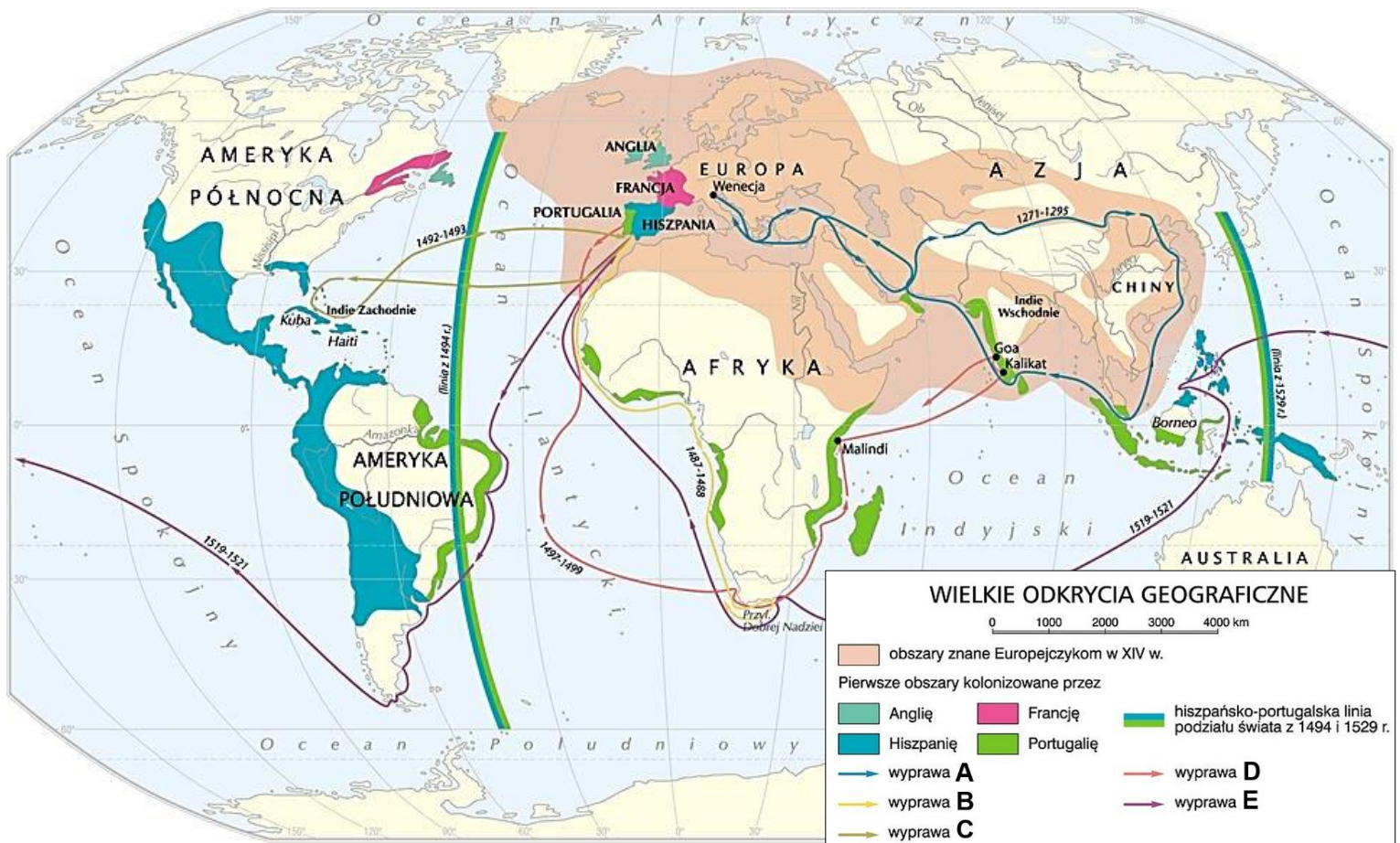
.....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	6.1.	6.2.
	Maks. liczba pkt	2	1
	Uzyskana liczba pkt		

Zadanie 7. (0–2)

Mapa odkryć geograficznych

Na podstawie: <https://zpe.gov.pl>

Uzupełnij tabelę – wyprawom oznaczonym w legendzie literami A–E przyporządkuj odkrywców. Odpowiedzi wybierz spośród podanych.

Krzysztof Kolumb   Ferdynand Magellan   Vasco da Gama   Francis Drake
John Cabot   Marco Polo   Bartolomeo Diaz

Wyprawa	Odkrywca
A	
B	
C	
D	
E	

Zadanie 8.

Źródło 1. Fragment opracowania historycznego

W dobie walk religijnych, ogarniających wówczas całą Europę, akt konfederacji stanowi dość wyjątkowy przykład tolerancji. Według jego postanowienia władze państwowe nie mogły nikogo pociągnąć do odpowiedzialności za wyznawaną religię. Zapewniając różnowiercom opiekę państwa i osobistą ochronę, uchwała konfederacji [...] miała na myśli jedynie szlachtę, praktyka dopuszczała bowiem możliwość stosowania przymusu religijnego w stosunku do poddanych.

H. Samsonowicz, *Historia Polski do roku 1795*, Warszawa 1985, s. 162–163.

Źródło 2. Wyrok z 1611 na mieszczanina bielskiego Tyszkowica

[Tyszkowic] podniósłszy dwa palce w górę, stojąc i mówiąc: „tak mi Panie Boże pomóż, jakom wiernie w tej [Rzeczypospolitej] służył” – ale oni [z urzędu] kazali mu na krucyfiks drewniany przysięgać przed nim go położywszy. On rzekł, „że to jest drewno, a ja nie na drewno nieme, ale na Boga żywiącego i na Pana Jezusa przysięgam gotówem [...]”. Rzekł urząd: „Kiedy nie chcesz na figurę Męki Pańskiej przysięgać, przysiężże choć na Boga, ale na w Trójcy jedynego”. On rzekł: „Trójcę nie znam i nie wiem, co jest, ale znam Boga jedynego, który jest Ojcem P. Chrystusowym, stwórcy nieba i ziemi, na tego przysięgam będę”. [...] Gdy ta sprawa [przez apelację] do sądu królowej przyszła tam dekret przeciwko [Tyszkowicowi] aprobowano i tę sprawę [...] na [egzekucję] odesłano [...].

Teksty źródłowe do nauki w szkole, nr 15, Warszawa 1959, s. 13–14.

Zadanie 8.1. (0–1)

Podaj stosowaną w historiografii nazwę dokumentu, o którym mowa w źródle 1.

.....

Zadanie 8.2. (0–1)

Dokończ zdanie. Zaznacz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Opisany w źródle 2. mieszczanin bielski Tyszkowic był wyznawcą

A. luteranizmu.   B. kalwinizmu.   C. katolicyzmu.   D. arianizmu.

Zadanie 8.3. (0–1)

Rozstrzygnij, czy wyrok opisany w źródle 2. był zgodny z zasadami sformułowanymi w źródle 1. Odpowiedź uzasadnij, odwołując się do obu źródeł.

Rozstrzygnięcie: .....

Uzasadnienie: .....

.....

.....

.....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	7.	8.1.	8.2.	8.3.
	Maks. liczba pkt	2	1	1	1
	Uzyskana liczba pkt				

Zadanie 9.

Fragment opracowania historycznego

Wybór [tego kandydata na króla] był kolejnym triumfem Lubomirskiego z za grobu. Nie można uznać za przypadek, że elekcja czerwcową poprzedzona została na krótko przedtem pełną rehabilitacją butnego warchoła i rokoszanina. [...] Wymowa wydarzeń z 1669 roku była całkowicie jednoznaczna: pełny triumf sił, które stały zdecydowanie w poprzek jakimkolwiek próbom uzdrowienia organizmu Rzeczypospolitej. [...] [Jan Sobieski] nie zjawiał się przed obliczem nowego monarchy, gdy składano mu przysięgę na wierność, podpis jego nie figuruje na akcie elekcyjnym. Wziąwszy pod uwagę, że piastował dwa z najważniejszych urzędów Rzeczypospolitej, demonstracja ta nabierała specjalnej wymowy.

Z. Wójcik, *Jan Sobieski*, Warszawa 1994, s. 163–164.

Zadanie 9.1. (0–2)

Oceń prawdziwość poniższych stwierdzeń. Zaznacz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

1.	Przywołany w tekście <i>rokoszanin</i> wystąpił przeciwko Zygmuntowi III Wazie.	P	F
2.	Opisane wydarzenia rozegrały się po podpisaniu pokoju oliwskiego.	P	F
3.	Przyczyną wolnej elekcji, o której mowa w tekście, była śmierć władcy Rzeczypospolitej.	P	F

Zadanie 9.2. (0–1)

Podaj nazwę jednego z dwóch *najważniejszych urzędów Rzeczypospolitej*, o których mowa w tekście.

.....

Zadanie 9.3. (0–1)

Dokończ zdanie. Zaznacz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Poprzednikiem władcy Rzeczypospolitej, którego okoliczności elekcji opisano w źródle, był

- A. Zygmunt III Waza.
- B. Władysław IV Waza.
- C. Jan Kazimierz Waza.
- D. Michał Korybut Wiśniowiecki.

Zadanie 10. (0–2)

Jacques Louis David, Śmierć Sokratesa [obraz olejny]

<https://www.metmuseum.org>

Podaj nazwę stylu w sztuce, który reprezentuje przedstawiony obraz. Odpowiedź uzasadnij, charakteryzując dwie widoczne cechy tego stylu.

Nazwa stylu: .....

Uzasadnienie:

- .....
- .....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	9.1.	9.2.	9.3.	10.
	Maks. liczba pkt	2	1	1	2
	Uzyskana liczba pkt				

Zadanie 11.

Fragmenc wypowiedzi

Jacy byli dwaj najgłupszy królowie Polski? Jan Sobieski i ja. Obydwaj uratowaliśmy Habsburgów od katastrofy.

Mikołaj I Romanow

L. Mazan, *Zdarzenia z życia naszego Monarchy*, Kraków 2003, s. 89.

Zadanie 11.1. (0–1)

Czy autor cytowanej wypowiedzi był pierwszym królem Polski z dynastii Romanowów? Odpowiedź uzasadnij, odwołując się do faktografii.

.....

.....

.....

.....

Zadanie 11.2. (0–2)

Podaj nazwy dwóch wydarzeń historycznych (A – związanego z Janem III Sobieskim, B – związanego z Mikołajem I), do których nawiązują zacytowane słowa. Odpowiedź uzasadnij, wyjaśniając wpływ tych wydarzeń na dzieje państwa Habsburgów.

Wydarzenie A: .....

Uzasadnienie: .....

.....

.....

.....

Wydarzenie B: .....

Uzasadnienie: .....

.....

.....

.....

Zadanie 12. (0–2)

Fragmenty druków z XIX wieku

Na podstawie: <https://polona.pl>; <https://pl.wikipedia.org>

Rozstrzygnij, który z przedstawionych druków (A–D) został wydany przez władze powstania listopadowego, a który – przez władze powstania styczniowego. Odpowiedzi uzasadnij, odwołując się do symboliki wybranych dokumentów.

Druk z okresu powstania listopadowego: .....

Uzasadnienie: .....
 .....
 .....

Druk z okresu powstania styczniowego: .....

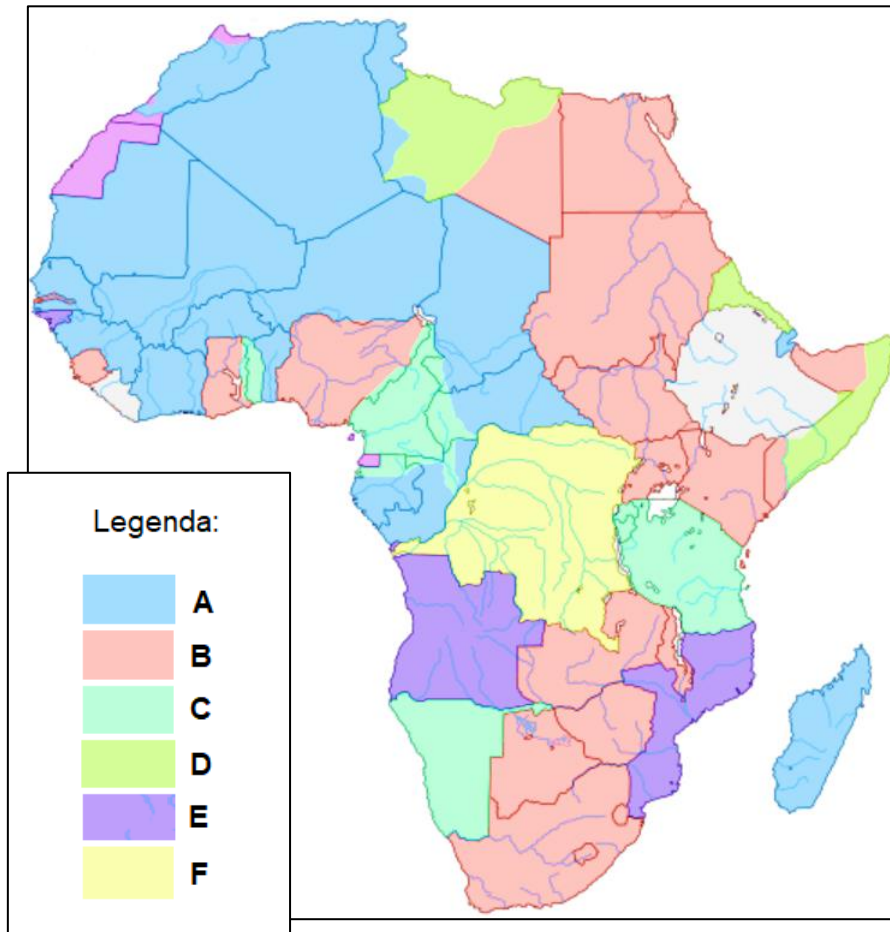
Uzasadnienie: .....
 .....
 .....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	11.1.	11.2.	12.
	Maks. liczba pkt	1	2	2
	Uzyskana liczba pkt			

Zadanie 13.

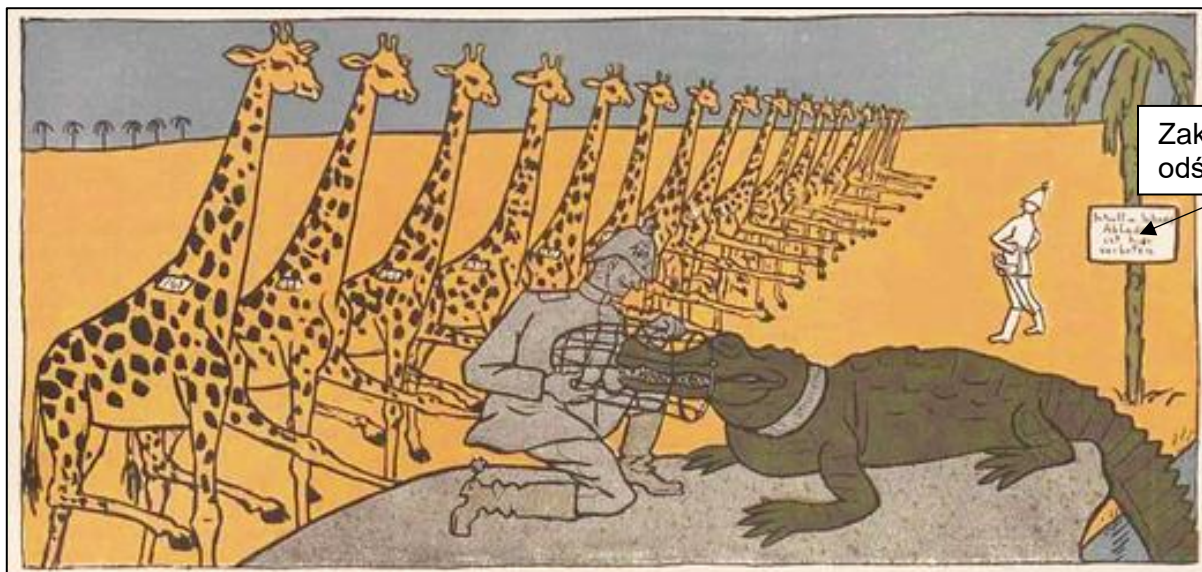
Źródło 1. Mapa. Imperia kolonialne w Afryce na początku XX wieku (na tle współczesnych granic państw)

Na podstawie: *Atlas historyczny* [...], Warszawa 2008, s. 99.

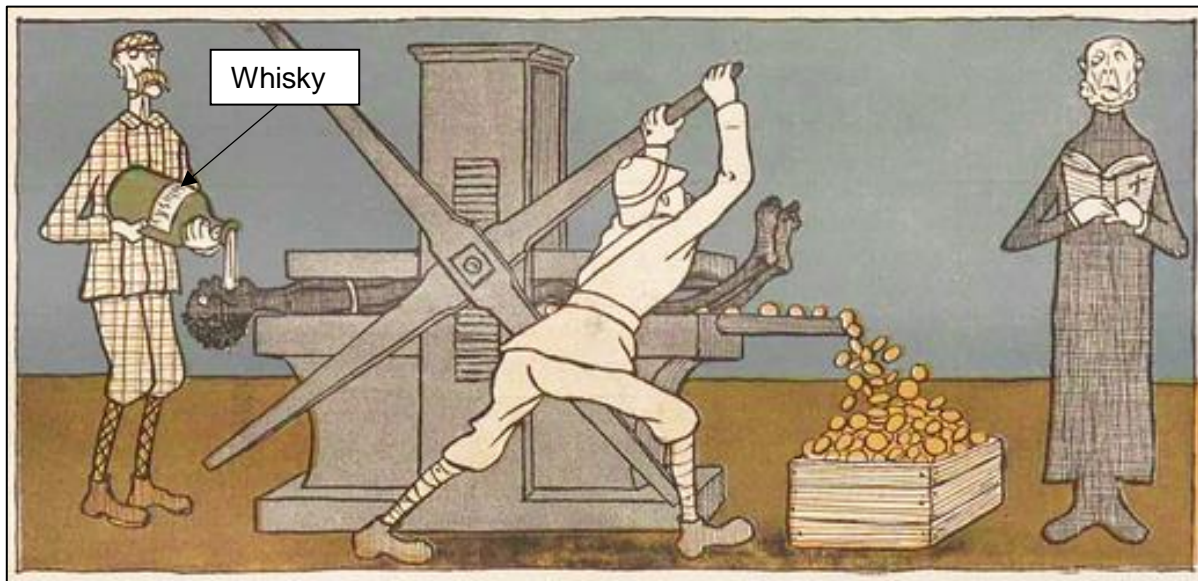
Źródło 2. Fragment niemieckiego rysunku na temat kolonializmu

Scena A. *Tak kolonizują Niemcy.*

Scena B. *Tak kolonizują Anglicy.*

„Simplicissimus” 1904, nr 9, s. 55.

Zadanie 13.1. (0–1)

Uzasadnij, że autor rysunku przychylniej ocenił politykę kolonialną Niemiec niż Wielkiej Brytanii. W odpowiedzi odwołaj się do elementów graficznych obu zaprezentowanych scen.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 13.2. (0–1)

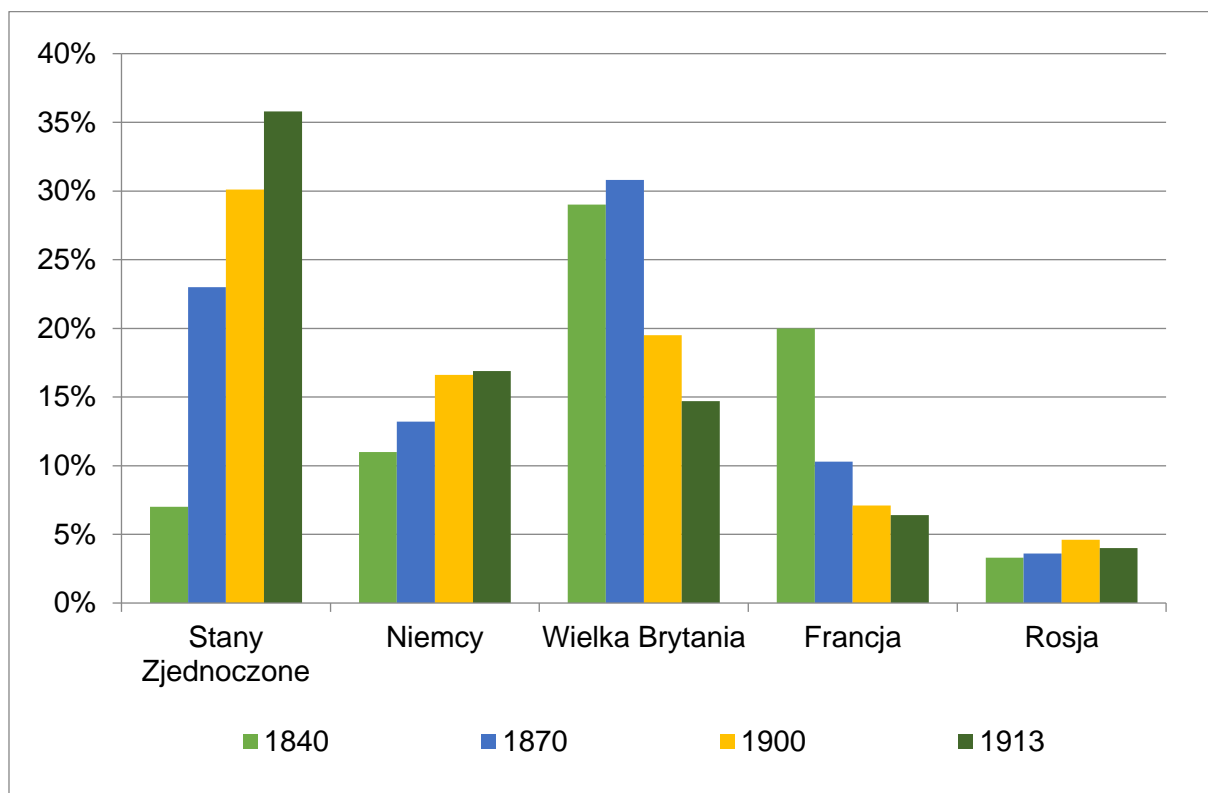
Uzupełnij tabelę – wpisz we właściwe miejsca litery, którymi w legendzie mapy ze źródła 1. oznaczono posiadłości kolonialne Niemiec i Wielkiej Brytanii.

Państwo kolonialne	Litera
Niemcy	
Wielka Brytania	

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	13.1.	13.2.
	Maks. liczba pkt	1	1
	Uzyskana liczba pkt		

Zadanie 14. (0–2)

Wykres. Udział wybranych gospodarek w produkcji światowej w latach 1840–1913

Na podstawie: *Wiek XIX w źródłach* [...], oprac. M. Sobańska-Bondaruk, S.B. Lenard, Warszawa 2002, s. 308.

Na podstawie danych z wykresu oceń prawdziwość poniższych stwierdzeń. Zaznacz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

1.	W roku 1900 po raz pierwszy udział gospodarki Stanów Zjednoczonych w produkcji światowej był wyższy od udziału gospodarki jakiegokolwiek innego, uwzględnionego na wykresie, państwa.	P	F
2.	Wśród gospodarek uwzględnionych na wykresie na przestrzeni lat 1840–1913 gospodarki dwóch państw europejskich notowały ciągły wzrost.	P	F
3.	Największy spadek udziału w punktach procentowych w produkcji światowej między rokiem 1870 a 1913 – spośród gospodarek uwzględnionych na wykresie – odnotowała gospodarka brytyjska.	P	F

Zadanie 15.

Opinie na temat bitwy warszawskiej

Opinia A: Gdyby Polska stała się radziecka [...] pokój wersalski zostałby rozbity i cały system międzynarodowy, ustanowiony dzięki zwycięstwu nad Niemcami, runąłby. Francja nie miałaby wówczas buforu odgradzającego Niemcy od Rosji Radzieckiej [...]. Sprawa wzięła taki obrót, że jeszcze kilka dni zwycięskiej ofensywy Armii Czerwonej, a nie tylko Warszawa zostałyby zdobyte (to nie było takie istotne), lecz rozbity zostałby pokój wersalski. Oto, na czym polega międzynarodowe znaczenie tej wojny.

Opinia B: Współczesna historia cywilizacji zna mało wydarzeń, posiadających znaczenie większe od bitwy pod Warszawą [...]. Nie zna zaś ani jednego, które byłoby mniej docenione. Gdyby bitwa pod Warszawą zakończyła się była zwycięstwem bolszewików, nastąpiłby punkt zwrotny w dziejach Europy, nie ulega wątpliwości, iż z upadkiem Warszawy środkowa Europa stałaby otworem dla propagandy komunistycznej i dla sowieckiej inwazji. [...] W wielu sytuacjach historycznych Polska była przedmurzem Europy przeciw inwazji azjatyckiej. W żadnym atoli momencie zasługi położone przez Polskę nie były większe, w żadnym niebezpieczeństwo nie było groźniejsze.

Na podstawie: A.L. Szcześniak, *Historia* [...], Warszawa 1997, s. 446.

Zadanie 15.1. (0–2)

Porównaj zaprezentowane w źródle opinie A i B na temat znaczenia bitwy warszawskiej – podaj jedno podobieństwo i jedną różnicę między nimi.

Podobieństwo: .....

.....

.....

.....

Różnica: .....

.....

.....

.....

Zadanie 15.2. (0–1)

Dokończ zdanie. Zaznacz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Bitwa, do której odnoszą się przedstawione w źródle opinie, rozegrała się w roku

- A. wybuchu powstania wielkopolskiego.
- B. wybuchu I powstania śląskiego.
- C. plebiscytu na Warmii i Mazurach.
- D. plebiscytu na Górnym Śląsku.

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	14.	15.1.	15.2.
	Maks. liczba pkt	2	2	1
	Uzyskana liczba pkt			

Zadanie 16.

Kartka pocztowa

Tłumaczenie napisu: *Na pamiątkę historycznego spotkania 29 września 1938 w Monachium*

<https://www.german-reich.de>

Zadanie 16.1. (0–1)

Wyjaśnij okoliczności spotkania upamiętnionego na przedstawionej kartce pocztowej.

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 16.2. (0–1)

Podaj nazwisko jednego z przywódców przedstawionych na pocztówce, który rządził w państwie demokratycznym.

.....

Zadanie 17. (0–1)

Plakaty z okresu II wojny światowej

<https://muzhp.pl>; <https://polona.pl>

Rozstrzygnij, czy oba plakaty zostały opublikowane przez Polskie Państwo Podziemne. Odpowiedź uzasadnij, odwołując się do elementów graficznych każdego z nich.

Rozstrzygnięcie: .....

Uzasadnienie: .....

.....

.....

.....

.....

.....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	16.1.	16.2.	17.
	Maks. liczba pkt	1	1	1
	Uzyskana liczba pkt			

Zadanie 18. (0–2)

Uzupełnij tabelę – wpisz obok fragmentów biografii odpowiadające im nazwiska.

	Fragment biografii	Nazwisko
A.	We wrześniu 1939 r. został ciężko ranny w starciu z wojskami sowieckimi. W latach 1939–40 był więziony we Lwowie, od II 1941 r. w centralnym więzieniu NKWD na Łubiance w Moskwie. W wyniku układu polsko-sowieckiego z 30 VII 1941 r. został zwolniony z więzienia i mianowany dowódcą Armii Polskiej w ZSRS. Po ewakuacji armii do Iranu został dowódcą II Korpusu Polskiego, wslawionego w kampanii włoskiej walkami o Monte Cassino, Ankonę oraz Bolonię.	
B.	Podczas kampanii wrześniowej 1939 pozostał bez przydziału, przez Rumunię przedostał się do Francji; od 30 IX 1939 r. premier i minister spraw wojskowych rządu RP na uchodźstwie (na jego nominację istotny wpływ miało poparcie udzielone przez Francję), dowódca WP we Francji, od 7 XI również Naczelnny Wódz [...], twórca PSZ na Zachodzie. [...] Podczas powrotu z podróży inspekcyjnej na Bliski Wschód zginął 4 VII 1943 r. w katastrofie lotniczej w Gibraltarze.	
C.	W wojnie 1939 r. dowodził frontem południowym (10–20 września). Po nieudanych próbach przebicia się na odsiecz Lwowa rozwiązał resztki oddziałów z zadaniem samodzielnego przedzierania się na Węgry. W rządzie polskim na emigracji objął stanowisko wicepremiera i ministra stanu. W lipcu 1941 r., po podpisaniu układu polsko-sowieckiego, ustąpił z rządu na znak protestu. 8 lipca 1943 r. objął funkcję Naczelnego Wodza.	

Na podstawie: <https://encyklopedia.pwn.pl>; <https://dzieje.pl>

Zadanie 19.**Źródło 1. Fragment traktatu**

Strony zgadzają się, że zbrojna napaść na jedną lub więcej z nich [...] będzie uznana za napaść przeciwko nim wszystkim i dlatego zgadzają się, że jeżeli taka zbrojna napaść nastąpi, to każda z nich, w ramach wykonywania prawa do indywidualnej lub zbiorowej samoobrony [...], udzieli pomocy Stronie lub Stronom napadniętym, podejmując niezwłocznie, samodzielnie jak i w porozumieniu z innymi Stronami, działania, jakie uzna za konieczne, łącznie z użyciem siły zbrojnej, w celu przywrócenia i utrzymania bezpieczeństwa [...].

<https://sip.lex.pl>

Źródło 2. Karykatura niemiecka z okresu zimnej wojny

Napisy: KOREA PÓŁNOCNA, SEUL, KOREA POŁUDNIOWA, N[arody] Z[jednoczone].

Na podstawie: <https://www.cvce.eu>

Zadanie 19.1. (0–1)

Podaj nazwę organizacji międzynarodowej, której traktat założycielski zacytowano w źródle 1.

.....

Zadanie 19.2. (0–1)

Rozstrzygnij, czy cytowany w źródle 1. traktat zastosowano w trakcie konfliktu, do którego nawiązuje karykatura ze źródła 2. Odpowiedź uzasadnij, odwołując się do obu źródeł.

Rozstrzygnięcie: .....

Uzasadnienie: .....

.....

.....

Zadanie 19.3. (0–1)

Podaj nazwę państwa niemieckiego, którego stanowisko wobec konfliktu w Korei było zbieżne z wymową karykatury. Odpowiedź uzasadnij, interpretując jej elementy graficzne.

Nazwa: .....

Uzasadnienie: .....

.....

.....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	18.	19.1.	19.2.	19.3.
	Maks. liczba pkt	2	1	1	1
	Uzyskana liczba pkt				

Zadanie 20. (0–3)

Rysunek satyryczny z początku lat 80. XX wieku

Napisy: AFGANISTAN, POLSKA

Na podstawie: *The Investigative Reporter*, 1982.

Wyjaśnij wymowę rysunku, interpretując jego elementy graficzne. W odpowiedzi uwzględnij kontekst historyczny.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 21. (0–15)

Zadanie zawiera trzy tematy. Wybierz jeden z nich do opracowania. Twoja wypowiedź powinna liczyć minimum 300 słów.

1. Epoka średniowiecza niesłusznie jest nazywana „wiekami ciemnymi”. Zajmij stanowisko wobec powyższej tezy, uwzględniając w swojej argumentacji aspekt ekonomiczny, społeczny i kulturowy.

2. O upadku Rzeczypospolitej w końcu XVIII wieku zdecydowały w głównej mierze czynniki wewnętrzne. Zajmij stanowisko wobec powyższej tezy, uwzględniając w swojej argumentacji aspekt militarny, ustrojowy i społeczno-gospodarczy.

3. Polskie Państwo Podziemne było ewenementem w skali całej okupowanej Europy. Zajmij stanowisko wobec powyższej tezy, charakteryzując postawę wobec okupantów władz i społeczeństwa polskiego oraz dwóch wybranych innych państw okupowanych w okresie II wojny światowej.

WYPRACOWANIE

na temat nr .....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	20.	21.
	Maks. liczba pkt	3	15
	Uzyskana liczba pkt		

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

A series of horizontal dotted lines spanning the width of the page, indicating a template for handwritten text or a list.

BRUDNOPIS (*nie podlega ocenie*)